

РЕШЕНИЕ

№ 242

гр. София, 14.01.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 70 състав,
в публично заседание на 20.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова-Десподска

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **2892** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/ вр. чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на В. Г. Е., ЕГН:[ЕИК], представляван от адв. В. Г. от САК, с адрес за кореспонденция [населено място], [улица], вх. В, ет. 8, ап.22, срещу Решение № 1040-21-161/18.02.2020 г. на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № РВ-3-21-00667468 от 25.10.2019 г. на ръководителя по контрола на разходите на ДОО и същото е потвърдено.

Жалбоподателят излага доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт и потвърденото с него разпореждане, като счита, че същите са постановени в разрез с материалноправните разпоредби, при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и при несъответствие с целта на закона. Твърди се, че необосновано и в нарушение на закона въз основа на извършените проверки на НАП и ИА „ГИТ“ и служебно заличени данни, административният орган е приел, че са налице предпоставките на чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО за възстановяване на сума за изплатено парично обезщетение за временна неработоспособност. Сочи още, че необосновано контролният орган на ТП на НОИ само на база липса на подадени ГФО и ГДД приел, че не е налице извършване на търговска дейност от посочените в разпореждането и в следствие в решението търговски дружества. Не било ясно какви са новите факти и обстоятелства, установени при извършените проверки за да бъдат предприети действия за служебно заличаване на подадени от трите дружества-работодатели данни по чл. 5, ал. 4, т. 1

от КСО. Наред с това излага доводи, че не е налице хипотезата на чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО, тъй като тя касае само наличието на нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размерът и срока на плащане, които следвало да бъдат доказани от контролните органи. Извършените проверки не биха могли да установят недобросъвестност на лицето и органите неправилно приели, че са налице фактически основания за издаването на акта. С оглед изложеното моли съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното решение на директора на ТП на НОИ С. – град и разпореждане № РВ-3-21-00667468 от 25.10.2019 г. на ръководителя на контрола на разходите на ДОО, като незаконосъобразни..

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, не се явява и не представлява. В депозираното по делото становище, жалбоподателят чрез процесуалния му представител адв. Г. излага съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт. Претендира присъждане на разноски, за които представя списък по чл. 80 от ГПК.

Ответникът - Директорът на ТП на НОИ С. - град, чрез процесуалния си представител юрк. В., оспорва жалбата, като неоснователна. Моли да бъде оставено в сила обжалваното решение, по съображения изложени в оспорения акт и депозираните по делото писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 70 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

От приобщените по делото доказателства се установява, че при извършена проверка от контролните органи на ТП на НОИ С. – град, било установено, че въз основа на постъпили по електронен път в ТП на НОИ С. град през 2017 г. и 2018 г. болнични листове за В. Г. Е. и подадени към тях удостоверения по Приложение № 9 към Наредбата за паричните обезщетения и помощи от ДОО от [фирма] и [фирма] на жалбоподателя били изплатени обезщетения за временна неработоспособност в размер на 2233.68 лева. Периодът на неработоспособността, определен с болничните листове бил от 13.11.2017 г. до 10.02.2018 г.

Във връзка извършени последващи проверки по разходите на ДОО от контролен орган на ТП на НОИ – С. град на [фирма] и [фирма] отразени в констативни протоколи - № КВ-5-21-00564102/30.04.2019г и № КВ-5-21-00577079/11.06.2019 г. и извършени проверки от НАП и ИА „ГИД“, били установени следните обстоятелства и факти както за [фирма] и [фирма], а именно, че да данъчен период 2017 г. липсвали данни за подавана ГДД по чл.92 от ЗКПО, както и за подаден ГФО в ТР към АВ; не били установени данни за притежавани активи от търговските дружества; за периода 2016 г. – 2018 г. не били налични данни за регистрирани по ЗДДС лица в страната, които да са декларирали покупки или продажби от и към някое от двете търговски дружества; липсвали данни за регистрирани фискални устройства за осъществяване на продажби в търговски обект, както и, че всички данни, декларирани от дружеството, с декларации образец № 1 и № 6, както и уведомленията по чл. 62, ал. 5 от КТ били подавани по електронен път с КЕП на името на В. В. И. – едноличен собственик на капитала и управител на [фирма] и [фирма]

До лицата, за които били подавани данни от [фирма] за осигурителен доход и стаж, били изготвени 20 бр. искания за предоставяне на документи, сведения и обяснения.

Получена била обратна информация от 2 лица, като В. Е. не се е явил за предоставяне на документи и писмени обяснения относно упражняване на дейност в дружеството.

До лицата, за които били подавани данни от [фирма] за осигурителен доход и стаж, били изготвени 21 бр. искания за предоставяне на документи, сведения и обяснения. Получена била обратна информация от 1 лице, като В. Е., не се явил за предоставяне на документи и писмени обяснения относно упражняване на дейност в дружеството.

След осъществени проверки от НАП и ИА „ГИТ“ било установено, че в системата на НАП са регистрирани трудови договори между работниците и дружествата, без действително да са възникнали и съществували трудови правоотношения между страните. Във връзка с така установената фактическа обстановка и в рамките на своята компетентност ИА „ГИТ“ е упражнила правомощията си по чл. 402, ал.3, вр. чл.404, ал.1, т.11 от КТ за служебно заличаване на уведомленията за сключени трудови договори, чрез [фирма] и [фирма].

При извършените проверки от НАП и ИА „ГИТ“ и предприетите действия от контролните органи на ТП на НОИ – С. град били предприети действия за служебно заличаване на данните по чл.5, ал.4, т.1 от КСО, подадени от [фирма] и [фирма] по реда на чл. 3, ал.13 от „Наредба № Н – 8 от 29.12.2005г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и за самоосигуряващите се лица за периода от 2017г. до 2018г. вкл.

Било установено, че жалбоподателят не е осигурен по смисъла на чл. 10, ал.1 от КСО и няма право на парично обезщетение. Длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ – С. град е преценило, че по отношение на В. Е. са налице нови данни по смисъла на чл.114, ал.2, т.2 от КСО, които са от значение за определяне правото и размера на изплатените парични обезщетения за временна неработоспособност и обосновават възстановяването им. Било е издадено разпореждане № РВ-3-21-00667468 от 25.10.2019 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО, с което е постановено жалбоподателят да възстанови полученото парично обезщетение при нетрудова злополука за периода от 13.11.2017 г. до 10.02.2018 г. в размер на 2233.68 лева.

Срещу разпореждането е подадена жалба вх. № 1012-21-2132 от 26.11.2019 г., въз основа на която е постановено Решение № 1040-21-161/18.02.2020 г., с което същата е оставена без уважение като неоснователна и е потвърдено обжалваното разпореждане. Решението е връчено на упълномощен представител на жалбоподателя на 24.02.2020 г., видно от приложеното на л. 13 известие за доставяне.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

По допустимостта:

Жалбата е подадена от лице по чл. 147, ал. 1 от АПК, чийто права са засегнати от оспорения административния акт, при спазване на срока по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащо на съдебен контрол на основание чл. 118, ал. 1 от КСО решение на директора на ТП на НОИ С. -град, поради което е процесуално допустима.

С оглед на изложеното съдът приема, че жалбата е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество относно нейната основателност.

По същество на спора:

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на

оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „д“ КСО разпорежданията за възстановяване на неоснователно получени плащания по държавното обществено осигуряване се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са издадени от компетентни органи, в изискуемата от закона писмена форма, като са изложени фактическите и правни основания за издаването им. Не са допуснати нарушения в производството по издаването им и съдът не открива основания за нищожност на актовете, предмет на съдебен контрол.

За да потвърди издаденото разпореждане директорът на ТП на НОИ [населено място] е възприел доводите на длъжностното лице по ДОО и е приел, че жалбоподателят не е имал качеството „осигурено лице“, поради което изплатеното му обезщетение се явявало недължимо платено. Прието е също така, че са налице нови данни, поради което е разпоредено връщане на сумата в размера по чл. 114, ал. 2 КСО. Органът изрично е посочил, че жалбоподателят попада в хипотезата на т. 2 - когато след изплащането им са представени нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане.

Тези нови документи или данни са били открити именно след извършени проверки от ТП на НОИ С. град във връзка с постъпили сигнали, отразени в констативни протоколи за извършена проверка по разходите на държавното и обществено осигуряване на двете дружества, а именно - № KB-5-21-00564102/30.04.2019г и № KB-5-21-00577079/11.06.2019 г. и изготвен доклад от ТД на НАП С. относно възложени проверки за установяване на факти и обстоятелства по писмо с вх. № 20-00-1291/04.04.2018 г. от ЦУ на НАП. От извършените проверки е установено, че за жалбоподателят не е възникнало основание за осигуряване при осигурителите [фирма] и [фирма], поради което са издадени и задължителните предписания № ЗД-1-21-00559179/30.04.2019 г. и № ЗД-1-21-00577072/11.06.2019 г. за заличаване на неоснователно подадените данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за периода м.04.2017 г. до м.04.2018 г., поради неупражняване на дейност от търговските дружества по смисъла на ТЗ.

Съгласно §1, т. 3 от ДР на КСО „осигурено лице“ е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1 - 3 и 5. Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. От анализа на цитираната разпоредба е видно, че за да започне осигуряването следва да са налице двете кумулативни предпоставки, а именно започване на трудова дейност и внасяне на осигурителни вноски.

От обсъдените по-горе доказателства се установява, че през периода от 13.11.2017 г. до 10.02.2018 г. жалбоподателят не е работил по трудово правоотношение при

[фирма] и [фирма] и съответно не е бил осигурено лице по смисъла на § 1, т. 3 от ДР на КСО, като за него осигуряване по смисъла на чл. 10, ал. 1 от КСО не е възникнало предвид факта, че не е доказано упражняването на трудова дейност. Така установеното факти не са оборени от страна на жалбоподателят, въпреки дадените му от съда в провело се на 30.06.2020 г. указания в тази насока с оглед на разпределената доказателствена тежест. Доказателствената тежест за установяване на положения труд е на самото лице, в този смисъл и Решение № 2524 от 18.02.2020 година, постановено по административно дело № 12220/2019 година по описа на Върховния административен съд.

Наред с това следва да се посочи, че в своята съдебна практика Върховният административен съд /така решение № 8872 от 12.06.2019 година, постановено по административно дело № 15543/2018 година/ приема, че от съдържанието на определението за осигурено лице следва, че едно от условията, на които трябва да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от кодекса. Наличието на валидно сключено и непрекратено трудово или служебно правоотношение не е достатъчно, за да възникне осигурителното правоотношение и произтичащите от него права на обезщетение. Не съществува идентичност на трудовото, респективно - служебното и на осигурителното правоотношение. Наличието на трудово или служебно правоотношение в повечето случаи води до възникване и на осигурително правоотношение, но не е достатъчно. Изискването на законовата разпоредба, съдържаща определението за „осигурено лице“ по смисъла на КСО е лицето да упражнява трудова дейност, т. е. не е достатъчно лицето да има валидно възникнало трудово или служебно правоотношение, а следва да осъществява трудова дейност въз основа на това правоотношение. Изключение от това правило са регламентирани в изречение второ на т. 3 от § 1, т. 1 ДР КСО случаи по чл. 9, ал. 2, т. 1 - 3 КСО, т. е. за случаите на разрешен отпуск, при които лицето не осъществява трудова дейност, но времето на отпуска се зачита за осигурителен стаж, без да се правят осигурителни вноски /т. 5 на чл. 9, ал. 2 КСО не се отнася за лицата по служебни правоотношения, а за самоосигуряващите се лица/.

Както се посочи по-горе в хода на административното производство пред ТП на НОИ С. - град, както и по настоящото дело, В. Е. не установи и докажа какви трудови функции е осъществявал при посочените за него работодатели [фирма] и [фирма]. Предмет на защита са само реално възникнали трудови, респ. осигурителни права. Затова и подадените за жалбоподателя данни и по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО са заличени, в случая служебно. Заличените данни касаят периода м. 04.2017 г. до м. 04.2018 г., в който жалбоподателят е ползвал болничен отпуск за временна нетрудоспособност по процесните болнични листове - № Е 20176124938 от 13.11.2017 г. до 12.12.2017 г.; № Е 20176124939 от 13.11.2017 г. до 12.12.2017 г.; № Е2017612542 от 13.12.2017 г. до 11.01.2018 г.; № Е [ЕГН] от 13.12.2017 г. до 11.01.2018 г.; № Е 20176125576 от 12.01.2018 г. до 10.02.2018 г.; № 20176125577 от 12.01.2018 г. до 10.02.2018 г. и въз основа на които на жалбоподателя е изплащано обезщетение за временна неработоспособност в общ размер на 2233.68 лева.

Изложеното налага извод, че е осъществена предпоставката на чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО за издаване на разпореждане за възстановяване на получените от жалбоподателя суми за обезщетение за временната неработоспособност поради общо заболяване по издадените болнични листове и за посочения период. Към момента на изплащане на

паричните обезщетения по издадените болнични листове не са били налице предпоставките за изплащането им, тъй като към деня на настъпване на тези осигурителни рискове жалбоподателят не е бил осигурено лице. Затова е законосъобразен изводът на административния орган, че към този момент жалбоподателят не е имал качеството осигурено лице по смисъла на чл. 4, ал. 1 от КСО и съответно за него не е възникнало право на обезщетение по чл. 40, ал. 1 от КСО. Изплатеното му такова е получено без основание, което е установено при условията на чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО. Съгласно посочената разпоредба основание за възстановяване на добросъвестно получени суми е представяне след изплащането им на нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане.

Поради това настоящият съдебен състав намира, че административният акт, предмет на съдебен контрол е издаден при наличие на посочените в закона материални предпоставки и съответства на относимите правни норми. При осъществения съдебен контрол не се констатираха отменителни основания по чл. 146, т. 4 от АПК.

По разноските по делото:

Предвид изхода на делото, искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважено за сумата от 100 лева, на основание чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ вр. чл.37 от Закона за правната помощ вр. чл. 78, ал.8 ГПК.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. Г. Е., ЕГН:[ЕИК], представляван от адв. В. Г. от САК, с адрес за кореспонденция [населено място], [улица], вх. В, ет. 8, ап.22, срещу Решение № 1040-21-161/18.02.2020 г. на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № РВ-3-21-00667468 от 25.10.2019 г. на ръководителя по контрола на разходите на ДОО и същото е потвърдено.

ОСЪЖДА В. Г. Е., ЕГН:[ЕИК], с адрес за кореспонденция [населено място], [улица], вх. В, ет. 8, ап. 22 да заплати на Национален осигурителен институт сума в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: